

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

**ПЕДАГОГІКА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА
ХОРЕОГРАФІЇ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

(3-5 листопада 2016 року)

Мелітополь, 2016

УДК: 378.013:7

ББК: 74.00

П 24

Друкуються згідно рішенням Вченої Ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького протокол № 3 від 28.09.2016

П 24 Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 3-5 листопада 2016 р.) / Відповід. ред. Н.А.Сегеда. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. – 216 с.

ISBN 978-617-7346-52-3

Збірник містить тези і статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції "Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти" (м. Мелітополь, 3-5 листопада 2016 р.). У них розкриваються різні аспекти наукової рефлексії інтернаціоналізації освіти в галузі мистецтва, трансформацій її змісту і технологій. Зокрема, в дослідженнях актуалізуються культурологічний, акмеологічний, компетентнісний та інші традиційні і сучасні наукові підходи у вивченні теоретичних засад історіогенези і світоглядної спрямованості мистецької освіти, практичних питань оновлення змісту педагогічної практики, методичного супроводу сучасних уроків мистецтва та хореографії, розробки підручників нового покоління.

Матеріали збірника будуть цікавими для студентів, магістрантів і аспірантів факультетів мистецтв, учителів і викладачів мистецьких дисциплін та хореографії у загальноосвітніх та спеціалізованих середніх та вищих навчальних закладах.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їх автори.

УДК: 378.013:7

ББК: 74.00

ISBN 978-617-7346-52-3

© Автори матеріалів, 2016

ЗМІСТ

ТЕЗИ

Аристова Л. С. РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	7
Багрий Т. Є. КРЕАТИВНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНИЙ КОМПОНЕНТ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА	11
Брежнєва С. Б. ГУМАНІСТИЧНІ ОСНОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАРОДНОПІСЕННОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ: ІСТОРИОГРАФІЯ ПИТАННЯ	13
Варнавська Л. І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	17
Василенко Л.М. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	20
Ван Сює СУТНІСТЬ ЗВУКООБРАЗНИХ УЯВЛЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОГО НАВЧАННЯ	25
Врубель Г. Ф. РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ МИСТЕЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	27
Горських Ю. В. РОЗВИТОК ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ДУМКИ В РЕСПУБЛІЦІ БІЛОРУСЬ	30
Демідовець Р.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ САМОРОЗВИТКУ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИКЛАДАЧА ОРКЕСТРОВОГО ВІДДІЛУ ШКОЛИ МИСТЕЦТВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	33
Ключко В.В. ТЕХНІКА РУХУ ЯК СКЛАДОВА РИТМІКИ Е. ЖАК-ДАЛЬКРОЗА	37
Колоніна Л. Г. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ УМІННЯ САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ВИКОНАВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	39
Лазаренко С. С. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ ОСОБИСТОСТІ	43
Лань Синь Дзюнь ОСНОВНІ ПИТАННЯ ДОВУЗІВСЬКОЇ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З КНР	49
Лі Лань СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ХУДОЖНЬОГО СПРИЙНЯТТЯ	53

принципним елементом якого є емоційна уява, збагачена і розвинута в результаті попереднього етапу роботи. На цьому етапі чуттєве начало і раціонально усвідомлені прийоми об'єднуються, створюючи активний "емоційний потік".

Спираючись на визначені загальні характеристики, науковці визначають звукові уявлення як екстраординарний прояв найбільш суттєвих для даного виду діяльності параметрів психологічної активності, що створюють передумови для вдосконалення виконавської майстерності.

Таким чином, звукообразні уявлення молодших школярів можна окрикеризувати як інтегровану єдність музично-слухових і рухових компонентів, здатних змінюватися і удосконалюватися в процесі музичної діяльності. Їх активізація здійснюється за умов спеціальних педагогічних впливів, а саме: постійного збагачення слухової уваги учнів; перетворення здобутих уявлень у яскраві, чіткі художньо-змістовні музичні образи; формування вміння усвідомлено й довільно знаходити рухи, які відповідають образному змісту твору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брянский С.В. Путь к пианистическому мастерству./ С.В.Брянский, Л.И. Жданов – М.: Музыка, 1985. – 115 с.

2. Гу Юфей. Фортепианное преподавание./ Гу Юфей. – Ниньцзин: Изд. педагогического университета Ниньцзин, 2001. – 115 с.

УДК [378.018.43:78]:005.336.2

Врубель Г.Ф.

концертмейстер кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького

РОЛЬ ДИСТАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ МИСТЕЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Важливим і вирішальним складником загального процесу європейської інтеграції України є входження української вищої освіти до європейського освітнього простору. Критерієм успішної діяльності вищої педагогічної освіти постає така якість підготовки майбутніх фахівців, яка визначається не лише сукупністю знань з основ методики навчально-виховної роботи, а й здатністю передавати ці знання як в процесі живого й безпосереднього спілкування з учнями, так в процесі дистанційного навчання.

Теорію та практику дистанційної освіти досліджували та продовжують досліджувати О. Андреев, В. Кухаренко, О. Муковіз, В. Невежін, О. Петрова, Є. Полат та інші, але на жаль цю проблему в системі мистецької освіти ніхто із науковців не розглядав.

Вдосконалення навчально-виховного процесу у вищих педагогічних навчальних закладах розглядали Г. Пономарьова, В. Тюріна; етапи підготовки до професійної діяльності вчителя музики - Л. Арчажникова, М. Лещенко, М. Моїсєєва, теоретичні основи формування особистості вчителя в процесі професійної підготовки Ф. Гоноволін, М. Кухарев, Н. Кузьміна; питаннями підвищення предметної компетентності та професійної підготовки та діяльності вчителя займалися А. Алексюк, Н. Андрієвська, О. Апраксина, Н. Ничкало, О. Пехота.

Актуальність дослідження процесу розвитку мистецьких компетентностей педагогів-музикантів засобами дистанційного навчання, необхідність її ґрунтовного наукового осмислення, а також суперечності між соціальним запитом та можливостями вищої школи у напрямку розвитку мистецьких компетентностей педагогів-музикантів засобами дистанційного навчання зумовлюють необхідність розроблення теоретико-методичних засад підготовки кваліфікованих педагогів-музикантів.

З розвитком інформаційних технологій все більш популярним стало застосування Інтернету в дистанційному навчанні.

Цей унікальний та універсальний засіб дозволяє доставляти інструкції викладача для віддалених студентів у будь-якому місті. Термін "дистанційне навчання" часто використовують як взаємозамінник терміну "дистанційна освіта", які не слід плутати, адже надання освіти контролюють освітні установи та викладачі, тоді як за навчання відповідає студент.

Поняття "дистанційна освіта" набуло популярності в останні 20 років, воно надає студентам можливість вибору: навчального середовища та медіапідтримки - друкованих, електронних, теле-, аудіо- або відеоматеріалів; місця навчання - удома, на робочому місці, у навчальному закладі; темпу навчання - з визначеним темпом або індивідуальним; механізмів підтримки - допомога тьюторів (викладачів), аудіо-, відео-, Інтернет-конференції або електронне навчання, що базується на комп'ютерних технологіях; початку та завершення навчання.

Різноманітні підходи до дистанційної освіти мають спільні риси:

- реалізація навчального процесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій в умовах віддаленості студента та викладача;
- використання специфічних навчальних програм, методичних матеріалів і програмного забезпечення, значної кількості технічних засобів;
- синхронна або асинхронна комунікація, що уможливорює постійну взаємодію студентів і викладачів;

індивідуалізація навчання - навчання відбувається за ініціативою студентом індивідуальною траєкторією та із зручною для нього швидкістю засвоєння матеріалу [5, с. 202-203].

"Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні" визначає дистанційну освіту формою навчання, рівноцінною з очною, заочною, вечірньою та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання.

С. В. Агапонов дистанційну освіту розглядає як комплекс освітніх технологій, наданих за допомогою інформаційно-освітнього середовища, що впливає собою сукупність засобів прийому і передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного й організаційно-методичного забезпечення, одержуваного користувачем у вигляді дистанційного курсу [1, с. 20].

На думку Є. С. Полат та О. Є. Петрова, дистанційна освіта являє собою нову специфічну форму освіти на основі використання окосвідних засобів технологізації та засобів взаємодії між учнем і віртуальним педагогом, який здійснює моніторинг навчального процесу [6, с. 35].

В. Ю. Биков вважає, що дистанційна освіта є однією із форм підтримання неперервної освіти, призначеної реалізувати права людини на освіту та отримання інформації; вона існує й буде існувати поруч із традиційними формами отримання освіти - очною, заочною та вечірньою [3, с. 2].

У Міжнародному стандарті класифікації освіти у розділі IV "Форми надання освіти" дистанційну освіту визначено як: "Навчання на відстані. Навчання реалізується за допомогою поштового, радіо-, телевізійного електронного зв'язку, телефону при обмеженому безпосередньому контакті студента з викладачем або його відсутності. Викладання здійснюється за допомогою друкарських, аудіовізуальних або інших матеріалів, що передаються студентам" [4, с. 23]. Найбільш віддале визначення терміну "дистанційна освіта", на нашу думку, подано на сайті по створенню курсів дистанційного навчання: "Дистанційна освіта (від лат. distantia - відстань, міжнародний термін іноді трактує як "освіта на відстані") - це цілеспрямоване, методично організоване керівництво навчально-пізнавальною діяльністю і особистісним розвитком студентів, що знаходяться на відстані від навчального закладу і не контактують з педагогічним персоналом.

Новий прогресивний вид освіти, що виник завдяки інформаційним технологіям навчання, вимагає від сучасного педагога досконалого володіння предметом, в даному випадку основним показником високого рівня професіоналізму є мистецька компетентність.

Грунтуючись на аналізі науково-педагогічних джерел, предметна компетентність вчителя характеризується сукупністю знань, вмінь, навичок та особистісних якостей, якими володіє майбутній вчитель при забезпеченні методичної функції своєї професійної діяльності [8].

Однією з базових компетентностей випускників мистецького факультету педагогічного університету є мистецька компетентність. Вона розглядається як здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного, образотворчого та інших видів мистецтва.

Аналізуючи можливості вищої школи у напрямку розвитку мистецьких компетентностей майбутніх педагогів-музикантів засобами дистанційного навчання нами з'ясовано, що дана форма освіти, яка стала вимогою часу, може носити тимчасовий характер, особливо при вивченні спеціальних предметів (вокально-хорових та диригентсько-хорових дисциплін).

Таким чином, актуальність досліджуваної проблеми, необхідність її ґрунтовного наукового осмислення, а також суперечності між соціальним запитом на високий рівень підготовки висококваліфікованих фахівців та можливостями вищої школи у напрямку розвитку мистецьких компетентностей майбутніх педагогів-музикантів засобами дистанційного навчання, зумовлюють необхідність подальшого розроблення теоретико-методичних засад розвитку мистецьких компетентностей майбутніх вчителів музичного мистецтва з урахуванням специфіки мистецької освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агапонов С. В. Средства дистанционного обучения. Методика, технология, инструментарий / С. В. Агапонов; под ред. З. О. Джалишвили. - СПб.: БХВ-Петербург, 2003. - 336 с.
2. Андреев А. А. Введение в дистанционное обучение / А. А. Андреев. - М., 1997. - 147 с.
3. Международная стандартная классификация образования: Переработанная версия П ЮНЕСКО 1997 [Текст]. М., 1999. С. 23.
4. Педагогіка вищої школи / [Б. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. С. Волющук та ін.]; за ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенка, В. І. Лугового - К.: Педагогічна думка. - 2009. - 256 с.
5. Полат Е. С. Дистанционное обучение: каким ему быть? / Е. С. Полат, А. Е. Петров // Педагогика. - 1999. - №7. - С. 34 - 41.

УДК 792.8(478)

Горських Ю. В.
аспірантка кафедри педагогіки
Сумський державний педагогічний
університет ім. А. С. Макаренка

РОЗВИТОК ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ДУМКИ В РЕСПУБЛІЦІ БІЛОРУСЬ

Анотація. У статті окреслюється розвиток хореографічної думки; висвітлюються особливості підготовки майбутніх вчителів хореографії у вищих навчальних закладах Республіці Білорусь.